

Pócsmegyer, huszonhárom augusztus tíz, csütörtök. Döntéseink, nem pedig képességeink határozzák meg, kik vagyunk. Dumbledore professzor mondja ezt Harry Potternek a második kötet végén. Valóban, akár Szókratész vagy

78 Farkas Arnold Levente

ESZTER

VENDÉGHÁZBAN

Jézus is mondhatta volna ezt a bölcsességet. Az ember élete döntések sorozata. Persze vannak dolgok, amik rajtunk kívül állnak, jócskán vannak efféle dolgok, hogyne, egy csellós hölgy arcképe az íróasztalon, az azonban a

mi döntésünk, hogy ezekhez és más dolgokhoz hogyan viszonyulunk. Mintázatok, emeli fel jobb mutatóujját Eszter. Mert úgy döntök, hogy az ő szájába adok egy lehetséges nézőpontot.

Parajd, huszonhárom augusztus négy, péntek. Tegnap volt Gárdonyi születésnapja, Lócika a végére ért A láthatatlan embernek. Tegnap elmentünk a Gyilkos-tóhoz, körbejártuk, legjobb volt a csend és a nyugalom a tónak annál a részénél, ahová nem hatolt el a civilizáció. Amikor Parajdra visszajöttünk, csobbantunk még a strandon. Néném felséges töltött paprikával és palacsintával várt minket. Elkértem Adél telefonszámát. Eszternek és Pankának a Gyilkos-tónál előadtam azon ötletemet, hogy kellene írni egy bűnügyi regényt, aminek az lenne a címe, hogy Gyilkosság a Gyilkos-tónál, a regény végére persze megkerülne a bűnös, egy gyilkos tót, mert szokni kell a szent magányt.

Pócsmegyer, huszonhárom július harminc, vasárnap. Holnap indulunk Erdélybe. Minden utazás olyan bizonytalan. Főleg elindulni nehéz. Talán a legnehezebb éppen ez, kilépni a megszokott keretből. Holnap Körösfőn alszunk. Elsején, másodikán és harmadikán Parajdon. Negyedikén, ötödikén és hatodikán Csíkban. Hetedikén Déván. Eszter talált olcsó szállást. A regény egy barlangban játszódik. Akkor olvastam, amikor úgy volt, hogy beszélgetni fogok Patat Bencével A szigetről. Nyolcadikán már itthon leszünk. Aztán jönnek Barnáék. Egész nyáron a Szól a sípot olvastam. Az ötödik rész igazán jól sikerült.

Parajd, huszonhárom augusztus három, csütörtök. Azt olvastam a facebookon, hogy minden ember élete egy tragédia, amire hol jó, hol rossz válaszokat adunk. Eszter szerint az a tragédia, hogy a facebookot olvasom. Lusta vagyok és ostoba. Lusta vagyok, mert nincs hozzá kedvem, ostoba vagyok, mert nem érdekel. Tegnap lementünk a bányába. Tegnap Franci né- 79
némmel is találkoztunk. Kedden, amikor megjöttünk, a nagykapu nyitva volt, a ház zárva, a faház nyitva, az ajtóban benn a kulcs. Felhívtam nénémet, aki azt mondta, egyik barátnője születésnapján van. Tegnap reggel egy székecskén termoszban kávé, két kávéscsésze és cukor fogadott az ajtónk előtt.

Pócsmegyer, huszonhárom július harmincegy, hétfő. Tegnap elmentünk a koncertre. Panka már ébren van. Hat óra kilenc perc. Hét óra öt perckor fogom ébreszteni Esztert és a fiúkat. Addig még elmegyek a boltba, hozok zsömlét meg elemet. A zsömléből csinálunk szendvicsbet, az elemet a fényképezőgépre tesszük. Nem egyszerű számon tartani a vágyakat. Panka és Gellért csak tojást és paprikát kér a szendvicsbe, Lóciába és Eszterébe szalámi is mehet. Csütörtökön elszúrtam, Gellértébe is raktam szalámit. Várjunk csak, Lóci lehet, hogy nem kér paprikát. Tegnap elmentünk biciklizni. Panka biciklijéről egyszer, Gellért biciklijéről kétszer esett le a lánc.

Parajd, huszonhárom augusztus kettő, szerda. Tegnap reggel vettünk körösfői sakkot Körösfőn, Lócinak egy fekete titkos dobozt, Gellértnek egy kéket, Panka pedig ajándékba kapott egy hűtőmágnest az embertől. A műhelyt is megmutatták. Megtudtuk, hogy kőrösfával dolgoznak, ami a vágás után két évet szárad. Péntek János faragott is nekünk a szemünk láttára egy mintát, amit Lócika emlékebe megkapott. Most pedig Parajdon hallgatom a patak dünyyögését. Tegnap még szétnéztünk Kolozsvárt. Bementünk a Szent Mihály templomba, ami egy angyalról kapta a nevét, Eszternek és a gyerekeknek mutattam középkori pókhálókat is. A Bulgakovban ebédeltünk. A botanikus kertben Ceres szobra hallgatott.

Körösfő, huszonhárom augusztus egy, kedd. Ilyen az élet az időben. Az ember lefekszik júliusban, amikor pedig felébred, már augusztus van. A tegnapi nap

az utazásról szólt. Nyolc előtt értünk Körösfőre, hol szállásunk az Eszter Vendégházban vagyon. Nagyszerű hely. Van a családnak egy kis üzlethelyisége a ház alsó részében, ami kijön az utcafrontra, itt fogunk reggel sakkot venni, hogy legyen szép, faragott, körösfői sakkunk. Egy idősebb hölgy vezetett be minket a szállásra. A konyhában, ahol ülök, a hűtőn hűtőmágnesbetűkből kirakott írás fogadott, ISTEN HOZOTT FARKAS CSALÁD, a hűtőben pedig pálinka és ásványvíz.

Pócsmegyer, huszonhárom július huszonkilenc, szombat. Mindig Panka az első, aki felébred. Már játszottunk négy kör korongdobálósat. Biztosan nem így hívják, csak én nevezem így. Panka négyes kirakónak hívja. Bizonyos szempontból pontosabb elnevezés, hiszen az nyer, akinek sikerül négyet kiraknia vízszintesen, függőlegesen vagy átlósan. Azt hiszem, hatszor hetes a pálya. Szerda este Eszterrel kezdtünk el játszani ilyen korongobálósat, de aztán jött Panka is, hogy ő se nézi a filmet, így inkább activityztünk. Sokáig én vezettem, de aztán nem tudták megfejteni a rajzaimat. Lóci elolvasta az Egri csillagokat, az utazásra pedig magával hozza a Láthatatlan embert.

Szigetmonostor, tizennyolc március tizennégy, szerda.

Kedves Panka!

Izgulok. Rövid beszédet kell mondanom az iskolai ünnepélyen. Azt hiszem, a szabadságról fogok beszélni. A szabadság azt jelenti, választhatok, lehetőségem van dönteni jó és rossz között. Éppen ezért a szabadság felelősség, hiszen egyáltalán nem mindegy, hogy mit választok, mert a jó jó, a rossz pedig rossz. Arra kell törekednem, hogy valahányszor lehetőségem van dönteni, márpedig hidd el nekem, az élet nem egyéb, mint döntések láncolata, lehetőleg ne a rosszat válasszam, hanem a jót.

Szeretettel ölellek, Apa.

Pócsmegyer, tizennyolc március tizenöt, csütörtök.

Kedves Ünneplő Honfitársaim!

Gondolkodtak már azon, milyen szép ez a szó, honfitárs? Egy többszörsen összetett szóval van dolgunk, honfi (hazafi) és társ, honfiak (hazafik) vagyunk, és ebben a honfiúságban, hazafiságban, hazaszeretetben egymásnak társai, még akkor is, ha némelyik honfitársunk sokkal inkább honleány.

Március tizenötödike a hazaszeretet ünnepe.

A kérdés már csak az, hogyan lehet, hogyan szabad, hogyan kell szeretni a hazát.

Lehet a hazát büszkén szeretni. Büszke vagyok rá, hogy magyar vagyok. Ha nem lennék rá büszke, akkor is magyar lennék, akkor már inkább büszke vagyok a magyarságomra. Valljuk meg, némiképp cinikus a hazaszeretetnek ez a formája.

Ám a büszkeséggel vigyázni kell, mert aki büszke, könnyen válik elfogulttá. Az elfogultság pedig az a szemüveg, ami nem a valóságot láttatja, hanem azt, amit látni szeretnénk. „Nemzetük életét elmocsarasztják, kik nemzetük valódi, vagy vélt erényeit hangoztatják s a kíméletlen bírálatot túrni nem akarják.” Weöres Sándor szavai ezek, nem az enyé-
mek.

A cinizmus és az elfogultság talán nem a két legmegfelelőbb hogyanja és mikéntje a hazaszeretetnek. Persze kérdés lehet az is, hogy mi a haza. „Ahol az embert kinyírják, ott a hazája.” Karinthy Ferencnek ez a mondata első hallásra talán mulatságos, második hallásra talán abszurd, harmadik hallásra viszont elkésérítő. Hányszor nyírjuk ki, hányszor lehetetlenítjük el hazánkban azokat a honfitársainkat, akik nem úgy gondolkodnak, ahogy szerintünk gondolkodniuk kellene?

Hogyan mondhatjuk, hogy szeretjük a hazát, amit nem látunk, ha nem szeretjük honfitársainkat, akiket látunk?

Megmondom őszintén, nem vagyok benne biztos, hogy válaszolni tudok az általam feltett kérdésre. Nem biztos, hogy a hazaszeretet ünnepeén megmondom a körülöttem lévő honfitársaimnak a receptet, hogy hogyan kell szeretni a hazát. Ahogy erre a beszédre készültem, mindenféle könyv a kezembe került. Az egyikben találtam egy rövid mondatot. „A hazát egyedül részvéttel szabad és lehet szeretnünk.” Pilinszky János írta. Részvét nélkül nincs igazságosság. Ha pedig nincs igazságosság, minden, ami van, csalás és öncsalás.